

Dat beregening van aardappelen een gunstig effect heeft op de opbrengst en kwaliteit van dit gewas, konden we al lezen in de 'Focus op' van *Landbouw&Techniek* 2. Dit geldt ook voor doorwas bij aardappelen.

— JOHAN VERGOTE & FRANK ELSSEN, BDB —

Beregening helpt in de strijd tegen doorwas in aardappelen

Doorwas bij aardappelen kan ontstaan wanneer de grondtemperaturen meerdere dagen boven een waarde van 25 °C uitstijgen. Bij deze temperaturen wordt de kiemrust verstoord en begint de aardappelknol nieuwe scheuten te vormen. Het komt er dus op aan om de temperatuur in de rug niet te hoog te laten oplopen. Beregenen kan hierbij zeker enige uitkomst bieden. In jaren zoals 2006, 1989 of 1994, waarin veel doorwas voorkwam, zijn de verschillen tussen onberegende en beregende percelen dan ook spectaculair.

Gunstige effecten

Een correcte beregening heeft meerdere gunstige effecten. In de eerste plaats is er het rechtstreeks koelende effect van het water dat op de plantendelen en op de

grond terechtkomt. Bovendien zullen de bodem en het gewas energie (onder de vorm van warmte) onttrekken aan de omgevingslucht om het water dat ze bevatten te laten verdampen. De bladtemperatuur van een gewas dat door droogte onvoldoende kan verdampen stijgt snel. Bij een gewas dat goed van vocht voorzien is, ligt die nauwelijks boven de omgevingstemperatuur. Hierdoor zal de rug dus ook minder snel opwarmen en kan op die manier doorwas vermeden worden. Voorts leidt beregening tijdens de knolinitiatie tot een snellere gewasontwikkeling, waardoor het gewas sneller sluit en de rug sneller wordt afgeschermd. Een vierde effect van beregenen ligt in de snellere warmteafvoer vanuit de vochtigere rug naar de onderliggende lagen.

Overdag of 's nachts beregenen heeft geen invloed op het meer of minder voorkomen van doorwas bij aardappelen. Tijdig koelen is de boodschap.

Toch doorwas mogelijk

Kan er op beregende percelen dan helemaal geen doorwas voorkomen? Toch wel, maar ...

Er is zeker een verschil tussen de aardappelvariëteiten. Rassen met ronde en ovaalronde knollen zijn in de regel minder gevoelig voor doorwas. Via de irrigatiesturing van de Bodemkundige Dienst van België (tel. 016 31 09 22, www.bdb.be) worden de rassenverschillen opgevangen door sneller in te grijpen met beregening, dit naargelang de variëteit en de weersverwachting. Zo moesten percelen met Bintje dit jaar opmerkelijk sneller beregend worden, specifiek naar doorwasbestrijding, dan velden met pakweg Nicola- of Victoria-aardappelen.

Een tweede factor is de regelmaat van de beregening. Bij percelen die regelmatig en volgens advies beregend worden is de kans op doorwas sterk gereduceerd. Percelen die daarentegen slechts beregend worden wanneer het 'droog' en dus te laat is, zullen eerder meer knollen met doorwas vertonen. Droogtestress is dus zeker een factor die zal meespelen in het voorkomen van doorwas. Een korte periode met ernstige droogtestress veroorzaakt sneller doorwas dan een langere periode met matige droogtestress.

Een vlotte ongestoorde groei is dus een noodzaak om doorwas te vermijden, naast

de juiste stikstofbemesting. Let op met een al te vlotte groei, want percelen die te rijk van stikstof voorzien zijn, zullen in de regel ook meer doorwas vertonen dan de armere percelen.

Irrigatiesturing geeft het juiste beregeningsmoment aan. Beregenen is meer dan water geven bij droogte. Via de irrigatiesturing worden percelen dag op dag gevolgd en krijgt de deelnemende landbouwer per fax, per e-mail of per telefoon advies over het optimale beregeningstijdstip op zijn perceel. Specifiek voor aardappelen wordt daarenboven rekening gehouden met de variëteit, de bestemming (friet, kriel, versmarkt ...) en het roottijdstip.